

Ministerie van OCW
t.a.v. de minister
Mevrouw Ingrid van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

VNG
t.a.v. de voorzitter
de heer Jan van Zanen
Postbus 30435
2500 GK Den Haag

IPO
t.a.v. de voorzitter
de heer Th.J.F.M. Bovens
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Utrecht, 8 mei 2018

Samen naar cultuur voor iedereen

Geachte minister en voorzitters van het IPO en de VNG,

Met de Visiebrief Cultuur in een open samenleving heeft het kabinet een mooie visie op cultuur neergelegd, met bovendien een aantal concrete acties die cultuureducatie en cultuurparticipatie vooruit helpen. Wij, de partners achter CultuurDeelJe en Iktoon, zijn blij met de investeringen in cultuureducatie: voor muziekonderwijs, museumbezoek, filmeducatie en jeugdtheater. Ook de uitgesproken ambitie om cultuur een goede plek te geven in het curriculum van primair en voortgezet onderwijs, zowel als eigen domein als verweven in andere vakken, is heel positief.

De minister roept andere overheden op om ook extra te investeren in cultuur en samen op te trekken in het realiseren van cultuur voor iedereen. Als landelijke, provinciale en lokale organisaties zijn wij enthousiast over die oproep. Wij zien kansen om ook op het terrein van cultuurparticipatie, een thema dat in de Visiebrief nog minder is uitgewerkt, de komende jaren gezamenlijk stappen te zetten. Stappen om cultuurdeelname voor alle Nederlanders mogelijk te maken. Niet alleen op school, maar ook in de vrije tijd. Met een Amateurkunstakkoord of een Programma Cultuurparticipatie zouden we daaraan een mooie impuls kunnen geven. In deze brief schetsen wij graag de ideeën die we daarvoor hebben. We gaan graag in gesprek om die ideeën verder uit te werken.

Lokale verbinding en zichtbaarheid

De afgelopen jaren hebben wij de handen ineen geslagen, omdat we zien dat er ten aanzien van cultuurparticipatie een aantal uitdagingen is.

6,4 miljoen Nederlanders doen actief aan cultuur. Toch is deze cultuurparticipatie vaak weinig zichtbaar. Ook in de Visiebrief wordt de Nederlander vooral omschreven als toeschouwer/bezoeker en nauwelijks als maker. Behalve dat actief cultuur beoefenen van grote waarde is voor de beoefenaars zelf en hun omgeving zijn ze ook de (potentiële) afnemers en bezoekers van ander cultuuraanbod. Dat was de aanleiding om in 2016 het Platform Promotie Cultuurparticipatie op te richten en de Iktoon-campagne te starten. De combinatie van lokale activiteiten die amateurkunst zichtbaar maken, ondersteund met een landelijke (media)campagne, draagt bij aan het vergroten van de zichtbaarheid en waardering en zorgt voor nieuwe lokale verbinding en samenwerking.

Daarmee samenhangend is het nodig het verhaal over de waarde van cultuur verder uit te dragen en handen en voeten te geven, voor het publiek, voor de sector zelf, maar ook richting overheden en politiek. Cultuurparticipatie en -educatie zijn naast een investering in persoonlijke en sociale ontwikkeling ook een investering in een cultureel vitale, open samenleving en in nieuw publiek. Dat was de aanleiding voor CultuurDeelJe, waarin we dat gezamenlijke verhaal ontwikkelen en vertellen. En dat we gebruiken om lokaal beter samen te werken.

Beide programma's gaan over lokale en regionale samenwerking, tussen organisaties maar ook met de overheden, en zijn daardoor een waardevol middel voor contact tussen gemeenten, provincies en de culturele beoefenaars en organisaties.

Bredere lokale toegankelijkheid

Maar het belangrijkste is natuurlijk dat verbreding nodig is om iedereen te kunnen bereiken. Verbreding van het aanbod, bijvoorbeeld specifiek aanbod voor mensen met een beperking, aanbod dat meer aansluit bij de wensen van jongeren, aanbod dat recht doet aan culturele diversiteit. Maar het kan ook gaan om andere manieren om iedereen te bereiken: samenwerking met andere sectoren, aanbod op andere plekken, beter benutten van de intermediairs van het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Het neerhalen van de bestuurlijke en budgettaire schotten tussen cultuur, onderwijs en welzijnswerk kan daar een waardevolle bijdrage aan leveren.

Daarnaast vraagt een brede toegankelijkheid ook om een heldere en goed toegankelijke lokale infrastructuur en een goed benutten van wat er is. De vele verschuivingen in de laatste jaren, onder andere door veranderende overheidssubsidies hebben mede gezorgd voor onzekere arbeidsomstandigheden en lage tarieven in de buitenschoolse cultuureducatie.

Aanbod en wens

Wij hopen dat het Rijk, provincies, gemeenten met de culturele sector zich de komende jaren hard gaan maken om aan die ontwikkelingen te werken en dat in samenhang te doen. En we zetten ons en ons netwerk graag in om daaraan bij te dragen.

Wat wij te bieden hebben:

- Een groot netwerk van lokale, provinciale en landelijke partijen die concreet aan de slag willen en zijn met het vergroten van de toegankelijkheid en zichtbaarheid van cultuurparticipatie
- CultuurDeelJe als een stimulans voor grotere lokale en regionale verbinding en samenwerking
- De landelijke Iktoon-campagne met een groot bereik via sociale en andere media
- De Iktoon-maand met 3500 activiteiten en 78.000 deelnemende kunstenaars in meer dan 130 gemeenten
- Veel kennis en ervaring om bij te dragen aan de vernieuwing en ontwikkeling in de sector

Wat wij nodig hebben:

- Een gezamenlijke aanpak via een Amateurkunstakkoord of een Programma Cultuurparticipatie gericht op goede afspraken tussen rijk, gemeenten en provincies
- Een uitgesproken ambitie van Rijk, IPO en VNG om toegankelijkheid te vergroten door toe te werken naar landelijke dekking van Iktoon en CultuurDeelJe
- Deze dekking concreet te maken door in elke provincie en gemeente een aanspreekpunt (functionaris/organisatie) Iktoon en Cultuurdeelje te hebben
- Financiële ondersteuning voor de landelijke activiteiten, coördinatie en kennisdeling

Wij maken graag meer werk van cultuurparticipatie voor alle Nederlanders en gaan graag op korte termijn daarover met u in overleg!

Namens de partners in CultuurDeelJe en Iktoon,

Oeds Westerhof, voorzitter Stichting Promotie Cultuurparticipatie

FEDERATIE VAN WERKGEVERSVERENIGINGEN IN DE CULTUUR

brancheorganisatie voor cultuureducatie, amateurkunst en volkshoogschoolwerk

Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties

Kunsten '92

KEUNSTWURK

**GEDEELDE
VERHALEN**

IDENTITEIT EN ONTMOETING
actieve deelname aan cultuur

**CREATIEVE
KRACHT**

**ZELFREDZAAM, OPLOSSINGSGERICHT
EN INVENTIEF**
waarde voor samenleving en economie

**RIJKE
WOONOMGEVING**

**CULTUUR HEEFT EEN POSITIEF
EFFECT OP LEEFBAARHEID**
actieve deelname aan samenleving

DE WAARDE VAN CULTUUR OP SCHOOL EN IN DE VRIJE TIJD

iktoon

3.500
activiteiten
185.000 bezoekers

460 organiserende partijen

meer dan 130 gemeenten doen al mee!

78.000
deelnemende kunstenaars

'Alle activiteiten waarbij de mens het brein anders gebruikt dan in het dagelijks leven zijn goed voor de geestelijke gezondheid'

190 publicaties in 2016 **+50%** 287 publicaties in 2017

Belangrijkste publicaties: RTL 4, Algemeen Dagblad, NU.nl, De Telegraaf, Metro, Vrij, Grazia, RTL 5

€ 653.077,- totaal free publicity-waarde

10,5 % Nederlanders kent iktoon

2/3 Hiervan onderneemt actie na het zien van de campagne

55,1 % Oordeelt [zeer] positief over amateurkunst

Volgende iktoon-maand
start op 1 juni 2018!

iktoon.nl

@ik_toon #iktoon

'Wij willen graag verbinden. Kunstenaars van diverse disciplines aan elkaar koppelen en te laten ontdekken hoe leuk het is om samen een product te maken.'